

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
مرکز آمار ایران

نتایج آمارگیری ماهانه تعداد و تولیدات دام سنگین (گاو و گوساله)

زمستان ۱۳۹۸

مرکز آمار ایران

نشانه‌های نشریات مرکز آمار ایران

- آمار گردآوری نشده است.
- 000 آمار در دسترس نیست.
- x ذاتاً یا عملاً وجود ندارد.
- xx جمع و محاسبه غیر ممکن یا بی‌معنی است.
- رقم کمتر از نصف واحد است.
- // رقم (نسبت) ناچیز و قابل صرف‌نظر کردن است.
- * رقم غیر قطعی است.
- ** رقم جنبه تخمینی دارد.
- ⊖ به‌دلیل حفظ محرمانگی، رقم قابل انتشار نیست.

اختلاف در سرجمع‌ها به علت سرراست کردن ارقام است. محاسبه نسبت‌ها و شاخص‌ها قبل از سرراست کردن ارقام صورت گرفته است.

پیشگفتار

پرورش دام سنگین (گاو، گاو میش و شتر) یکی از دو فعالیت اصلی زیر بخش دامداری است. مهمترین دام سنگینی که در کشور ما پرورش داده می‌شود، گاو و گوساله است که ۴۲ درصد واحد دامی، ۹۰ درصد کل شیر تولیدی و ۵۶ درصد وزن گوشت قرمز کشتار شده در کشتارگاه‌های کشور حاصل از پرورش این نوع دام است. با هدف اندازه‌گیری ماهانه تعداد و تولیدات گاو و گوساله (شیر و دام فروخته شده)، اجرای طرح آمارگیری اندازه‌گیری ماهانه تعداد و تولیدات دام سنگین (گاو و گوساله) از دی ماه سال ۱۳۹۸ در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت.

در این طرح آمارگیری اطلاعات مربوط به تعداد گاو و گوساله در روز آمارگیری به تفکیک سن و جنس و تعداد دام زنده به دنیا آمده، تعداد دام فروخته شده و مقدار تولید شیر در ماه آمارگیری در هفته پایانی هر ماه، از بیش از ۴۰۰۰ بهره‌بردار دارای فعالیت پرورش گاو و گوساله که با استفاده از چارچوب سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳ و با روش‌های نمونه‌گیری انتخاب شده‌اند، پرسیده شد و نتایج با روش‌های آماری به سطح کل جامعه تعمیم داده شد. نشریه حاضر، حاوی اطلاعات حاصل از اجرای طرح در زمستان ۱۳۹۸ است.

از این اطلاعات علاوه بر کمک به برنامه‌ریزی‌های تخصصی بخش دام، اطلاعات ارزشمندی برای متولیان تنظیم بازار فرآورده‌ها و نهاده‌های مرتبط با این نوع دام و محققان فراهم می‌شود.

امید است که اطلاعات ارائه شده مورد استفاده تصمیم‌گیران، برنامه‌ریزان و پژوهشگران قرار گیرد و این مرکز با بهره‌گیری از نظرات آنان در تهیه و ارائه اطلاعات دقیق و بهنگام آماری مورد نیاز گام‌های مؤثرتری بردارد.

شایان ذکر است اطلاعات این نشریه از طریق درگاه ملی ایران به آدرس www.amar.org.ir قابل دسترسی می‌باشد.

مرکز آمار ایران

مرکز آمار ایران

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۲	مقدمه
۳	راهنمای کاربران
۴	مشخصات کلی طرح
۶	تعاریف و مفاهیم
۷	خلاصه یافته‌ها
۹	جدول‌های آماری

مرکز آمار ایران

مقدمه

به‌منظور برآورده نمودن نیازهای آماری برنامه‌ریزان بخش دام از تعداد گاو و گوساله و مقدار تولیدات این نوع دام، طرح آمارگیری نمونه‌ای اندازه‌گیری ماهانه تعداد و تولیدات دام سنگین از دی ماه ۱۳۹۸ (آخرین هفته هر ماه) در ۳۱ استان کشور اجرا شد. در این طرح، اطلاعاتی در مورد «تعداد دام در روز آمارگیری به تفکیک سن و جنس» و «تعداد دام زنده به‌دنیا آمده، تعداد دام فروخته شده و مقدار تولید شیر در هر ماه» از بیش از ۴۰۰۰ بهره‌بردار نمونه در کشور که با روش‌های آماری، انتخاب شده‌اند به شیوه آمارگیری تلفیقی (مراجعه حضوری در ماه اول و آمارگیری تلفنی در سایر ماه‌ها) جمع‌آوری شد و با روش‌های آماری به سطح جامعه (کل کشور) تعمیم داده شد.

استفاده از اطلاعات ارائه شده مستلزم آشنایی با مفاهیم، اصطلاحات فنی و روش‌های اجرایی به‌کار رفته در این طرح آمارگیری است که ممکن است با برداشت‌های موجود در اذهان عمومی متفاوت باشد. به‌منظور ممانعت از برداشت‌های سلیقه‌ای از نتایج طرح، مطالعه تعاریف و مفاهیم به‌کار رفته در این طرح به کاربران محترم توصیه می‌شود.

مرکز آمار ایران

راهنمای کاربران

نکات مورد توجه در جدول‌های آماری

هر جدول آماری از عنوان، سرستون‌ها، ستون شرح و متن جدول تشکیل شده است که باید به مندرجات آن‌ها به دقت توجه شود. متن جدول شامل اعدادی است که اطلاعات آماری را تشکیل می‌دهند و به وسیله مندرجات سه قسمت (عنوان، سرستون و شرح) قابل درک و تبیین می‌باشد. در برخی موارد مطالب مندرج در سه قسمت نام برده شده برای درک اطلاعات متن کافی نیست و باید به زیرنویس‌ها، تعاریف و توضیحات این نشریه توجه شود.

در عنوان جدول معمولاً زمان آماری و ماهیت یا موضوع اعداد متن جدول به‌طور کلی توضیح داده می‌شود. ستون شرح و سرستون‌ها به‌طور دقیق ماهیت و مفهوم اطلاع مندرج در خانه محل تقاطع را مشخص می‌کند.

مرکز آمار ایران

مشخصات کلی طرح

سابقه طرح

این طرح آمارگیری برای نخستین بار در فصل زمستان سال ۱۳۹۸ به صورت ماهانه اجرا شد.

هدف کلی

هدف کلی از اجرای این طرح، برآورد تعداد و میزان تولیدات دام سنگین (گاو و گوساله) در ماه‌های مختلف فصل زمستان بود.

جامعه هدف

جامعه هدف طرح، همه بهره‌برداران کشورهای کشاورزی در نقاط شهری یا روستایی کشور (متعلق به خانوارهای معمولی ساکن، خانوارهای معمولی غیر ساکن، بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌های رسمی و مؤسسات عمومی) است که در روز آمارگیری دارای فعالیت پرورش گاو و گوساله بودند.

جامعه آمارگیری

جامعه آمارگیری این طرح، شامل همه بهره‌برداران کشورهای کشاورزی دارای فعالیت پرورش گاو و گوساله در نقاط شهری و روستایی کشور (متعلق به خانوارهای معمولی ساکن، خانوارهای معمولی غیر ساکن، بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌های رسمی و مؤسسات عمومی) است که بنا بر اطلاعات سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳، دارای حداقل ۵ رأس گاو و گوساله بوده‌اند.

واحد آماری

واحد آماری این طرح، یک بهره‌برداران کشاورزی دارای فعالیت پرورش گاو و گوساله در نقاط شهری یا روستایی کشور (متعلق به خانوارهای معمولی ساکن، خانوارهای معمولی غیر ساکن، بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌های رسمی و مؤسسات عمومی) است که در روز آمارگیری دارای فعالیت پرورش گاو و گوساله بودند.

زمان آماری

زمان آماری برای بخشی از داده‌های این طرح، روز آمارگیری و برای بخشی دیگر، ماهی است که آمارگیری در آن انجام شد.

زمان آمارگیری

زمان آمارگیری این طرح، آخرین هفته ماه‌های فصل زمستان بود.

روش جمع‌آوری اطلاعات

اطلاعات در دی ماه از طریق مراجعه حضوری و مصاحبه با بهره‌بردار، و در بهمن و اسفند از طریق آمارگیری تلفنی جمع‌آوری شد. در صورت عدم امکان تکمیل پرسشنامه برای بهره‌بردار نمونه اصلی، پرسشنامه برای واحدهای نمونه جایگزین تکمیل شد.

سطح ارائه برآوردها

برآوردها در سطح کل کشور ارائه شده است.

خطای نمونه‌گیری قابل پذیرش

حداکثر خطای نمونه‌گیری مورد پذیرش برای متغیر «تعداد دام»، حداکثر ۵ درصد پیش‌بینی شده بود.

مرکز آمار ایران

تعاریف و مفاهیم

بهره‌برداری کشاورزی

یک واحد تولیدی اقتصادی کشاورزی است که تحت مدیریت واحدی قرار دارد.

بهره‌برداری پرورش دهنده گاو و گوساله

یک بهره‌برداری کشاورزی است که به پرورش گاو یا گوساله در روز آمارگیری، به صورت سنتی یا صنعتی می‌پردازد.

دام زنده به دنیا آمده

گوساله متولد شده در ماه آمارگیری است هرچند که بعد از تولد مرده باشد.

مرکز آمار ایران

خلاصه یافته‌ها

تعداد گاو و گوساله

نتایج طرح آمارگیری اندازه‌گیری ماهانه تعداد و تولیدات دام سنگین (گاو و گوساله)، در زمستان ۱۳۹۸ نشان می‌دهد که تعداد گاو و گوساله موجود در دامداری‌های کشور در دی، بهمن و اسفند ماه به ترتیب ۴/۶۱، ۴/۷۱ و ۴/۷۹ میلیون رأس بوده است.

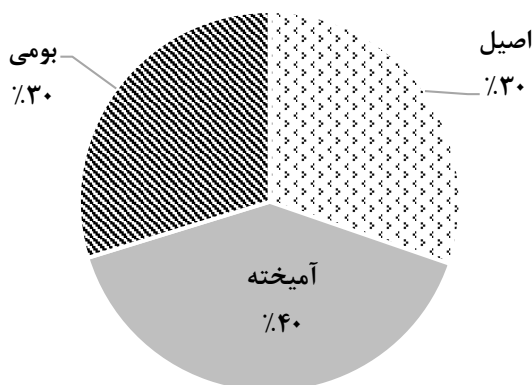
نمودار ۱- روند تغییرات تعداد گاو و گوساله - آبان ۱۳۹۳ لغایت اسفند ۱۳۹۸ (میلیون رأس)

تعداد گاو و گوساله اصیل، آمیخته و بومی

در اسفند ۱۳۹۸، تعداد ۱/۴۴ میلیون رأس گاو و گوساله اصیل، ۱/۹۱ میلیون رأس گاو و گوساله آمیخته و ۱/۴۴ میلیون رأس گاو و گوساله بومی در بهره‌برداری‌های پرورش دهنده گاو و گوساله وجود داشته است.

نمودار ۲- ترکیب انواع نژادهای گاو و گوساله - اسفند ۱۳۹۸ (درصد)

تعداد گوساله زنده به دنیا آمده

در زمستان ۱۳۹۸، تعداد ۵۳۴/۶ هزار رأس گوساله در بهره‌برداری‌های پرورش‌دهنده دام کشور متولد شدند که در ماه‌های دی، بهمن و اسفند به ترتیب ۱۸۰ هزار، ۱۷۵/۸ هزار و ۱۷۸/۸ هزار رأس بوده است.

تعداد دام فروخته شده

در زمستان ۱۳۹۸، تعداد ۳۸۴/۹ هزار رأس گاو و گوساله توسط دامداری‌های کشور عرضه شد که در ماه‌های دی، بهمن و اسفند به ترتیب ۱۳۵/۴ هزار، ۱۲۷/۷ هزار و ۱۲۱/۸ هزار رأس بوده است.

مقدار تولید شیر

مقدار تولید شیر گاو در زمستان ۱۳۹۸، دو میلیون تن برآورد شد که در ماه‌های دی، بهمن و اسفند به ترتیب ۶۵۸/۸ هزار، ۶۷۹/۳ هزار و ۶۸۸/۸ هزار تن بوده است.

مرکز آمار ایران

جدول‌های آماری

جدول ۱ - تعداد گاو و گوساله به تفکیک سن و جنس - زمستان ۱۳۹۸ (هزار رأس)

ماه	جمع	از بدو تولد تا یک سال		از یک سال تا دو سال		بیش‌تر از دو سال	
		ماده	نر	ماده	ماده	ماده	نر
دی ۱۳۹۸	۴۶۰۷	۶۷۰	۷۰۱	۶۸۷	۴۳۲	۱۹۸۷	۱۳۰
بهمن ۱۳۹۸	۴۷۰۶	۷۳۴	۷۴۹	۶۹۱	۴۳۰	۱۹۸۳	۱۱۹
اسفند ۱۳۹۸	۴۷۸۶	۸۱۲	۷۷۹	۶۷۷	۴۱۱	۱۹۸۵	۱۲۲

جدول ۲ - تعداد گاو و گوساله اصیل به تفکیک سن و جنس - زمستان ۱۳۹۸ (هزار رأس)

ماه	جمع	از بدو تولد تا یک سال		از یک سال تا دو سال		بیش‌تر از دو سال	
		ماده	نر	ماده	ماده	ماده	نر
دی ۱۳۹۸	۱۳۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۴۹	۱۲۰	۵۸۵	۱۷
بهمن ۱۳۹۸	۱۴۲۵	۲۳۷	۲۱۵	۲۵۰	۱۲۲	۵۸۶	۱۵
اسفند ۱۳۹۸	۱۴۳۵	۲۵۲	۲۱۱	۲۴۷	۱۱۶	۵۹۲	۱۸

جدول ۳ - تعداد گاو و گوساله آمیخته به تفکیک سن و جنس - زمستان ۱۳۹۸ (هزار رأس)

ماه	جمع	از بدو تولد تا یک سال		از یک سال تا دو سال		بیش‌تر از دو سال	
		ماده	نر	ماده	ماده	ماده	نر
دی ۱۳۹۸	۱۸۶۱	۲۵۷	۳۰۷	۲۶۳	۲۰۲	۷۶۸	۶۴
بهمن ۱۳۹۸	۱۸۸۱	۲۸۰	۳۲۰	۲۶۱	۱۹۹	۷۶۳	۵۸
اسفند ۱۳۹۸	۱۹۰۶	۳۱۲	۳۳۵	۲۵۴	۱۸۹	۷۶۰	۵۶

جدول ۴ - تعداد گاو و گوساله بومی به تفکیک سن و جنس - زمستان ۱۳۹۸ (هزار رأس)

ماه	جمع	از بدو تولد تا یک سال		از یک سال تا دو سال		بیش تر از دو سال	
		ماده	نر	ماده	ماده	ماده	نر
دی ۱۳۹۸	۱۳۵۹	۱۹۰	۲۰۱	۱۷۴	۱۰۹	۶۳۵	۵۰
بهمن ۱۳۹۸	۱۴۰۰	۲۱۸	۲۱۴	۱۸۰	۱۰۸	۶۳۴	۴۶
اسفند ۱۳۹۸	۱۴۴۵	۲۴۸	۲۳۲	۱۷۷	۱۰۵	۶۳۴	۴۸

جدول ۵ - تعداد گوساله زنده به دنیا آمده، تعداد دام فروخته شده و مقدار تولید شیر - زمستان ۱۳۹۸

ماه	گوساله زنده به دنیا آمده (هزار رأس)	دام فروخته شده (هزار رأس)	شیر (هزار تن)
دی	۱۸۰	۱۳۵,۴	۶۵۸,۸
بهمن	۱۷۵,۸	۱۲۷,۷	۶۷۹,۳
اسفند	۱۷۸,۸	۱۲۱,۸	۶۸۸,۸

مرکز آمار ایران